

Henryk Skorowski

Otwarcie konferencji

Studia Prymasowskie 6, 13-14

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. HENRYK SKOROWSKI

OTWARCIE KONFERENCJI

Mam zaszczyt otworzyć kolejną konferencję zorganizowaną przez Ośrodek Dokumentacji i Studiów nad Osobą i Nauczaniem Kardynała Stefana Wyszyńskiego, któremu dyrekturuje bp prof. Andrzej Dziuba zatytułowaną: *Współczesne wyzwania dla Kościoła w Polsce. Nauczanie Prymasa Tysiąclecia*.

Jest faktem, że przed Kościołem w Polsce stoją wielorakie wyzwania. We współczesnej historii Polski 1989 rok zapisał się bowiem jako czas przełomu. Wybory czerwcowe zapoczątkowały tzw. okres transformacji ustrojowej, którego istotą są wielorakie przemiany polityczno-społeczno-gospodarczo-kulturowe. Można powiedzieć, że przemiany te dotyczą wszystkich dziedzin polskiego życia publicznego. Ich konsekwencją są nowe i często bardzo skomplikowane problemy, które dotyczą zarówno indywidualnych ludzi, jak i ogół społeczeństwa polskiego. Dotyczą także ludzi młodych. W tym kontekście pojawiają się także nowe zjawiska. Stanowią one bez wątpienia katalog nowych wyzwań, które podjąć muszą różne instytucje. Nie ulega wątpliwości, że są to także wyzwania, na które musi odpowiedzieć Kościół w Polsce.

Powszechnie wiadomo, że Kościół katolicki w Polsce w okresie PRL odegrał szczególną rolę, inną niż w innych państwach komunistycznych. Pozostał jedyną niezależną instytucją. Jego autorytet był na tyle niepodważalny, że w 1989 roku obie układające się strony zaprosiły przedstawicieli Kościoła do rozmów Okrągłego Stołu w charakterze świadków. Oznacza to, że Kościół jest od samego początku obecny w dokonujących się w Polsce przemianach. W praktyce oznacza to, że Kościół podejmuje także problemy, które z tych przemian wynikają, w tym szeroko rozumiane wyzwania. Wygłaszane niekiedy opinie, że nie odnalazł się on w nowej rzeczywistości i dopiero musi szukać w niej swojego miejsca, są nieprawdziwe i zbyt uproszczone. Kościół po prostu funkcjonuje w nowej polskiej rzeczywistości oraz aktywnie uczestniczy zarówno w procesie transformacji, jak i wynikających stąd problemach mających charakter nowych wyzwań. Kwestią otwartą pozostaje jedynie pytanie dotyczące sposobu i jakości tej obecności. Najogólniej rzecz ujmując chodzi po prostu o pytanie, czy obecność ta jest wystarczająca, a tym samym czy spełnia ona powszechne oczekiwania.

Wszystkie wyzwania stające dziś przed Kościołem, a będące konsekwencją polskich przemian, dotyczą ostatecznie człowieka. To on jest bowiem podstawowym podmiotem życia społecznego we wszystkich jego wymiarach. Nie wolno zatem stracić człowieka we współczesnej rzeczywistości. W tej materii również dziś pomocne może być dla Kościoła nauczanie Prymasa Tysiąclecia.

To dawna jego mądrość, a dziś wierzymy, że wstawiennictwo sprawia, iż Kościół ma swoje godne miejsce w podejmowaniu współczesnych wyzwań. To godne miejsce wynika z pochylania się nad prawdą – w tym przede wszystkim nad prawdą o człowieku i dla człowieka. To jest niejako jądro specyfiki Kościoła w podejmowaniu współczesnych wyzwań. Właśnie człowiek był wartością fundamentalną dla Prymasa Tysiąclecia. Jego zdaniem porzucenie tej głęboko humanistycznej wizji osoby ludzkiej byłoby zdradą kultury europejskiej i zagrożeniem jej przyszłości. Dlatego powtarzał: „*Res sacra homo!* Rzecz święta – człowiek! O tym musi pamiętać każdy z nas (...) dziś świata najbardziej potrzeba głębokiej czci i szacunku dla człowieka”. „Chociażby powstawały coraz to nowe filozofie i militarystyczne potęgi zmaterializowanego świata, pragnące w proch zetrzeć człowieka i całe człowieczeństwo, pozostanie zawsze prawdą rodziny ludzkiej, że najważniejszy na ziemi jest człowiek. I nic go unicestwić nie zdoła! Choćby leżał w żłobie, na gnoju, okazując się w całej swej nędzy, jeśli już zaistniał – jest i pozostanie największą wartością i nieśmiertelną potęgą na ziemi”.

Kościół w Polsce, pochylając się wieloaspektowo nad ową humanistyczną wizją człowieka dla samego człowieka, ma świadomość, że jest wierny Prymasowi Tysiąclecia i nie tylko nie zdradza kultury europejskiej, ale dynamicznie ją tworzy i powiększa o nowe aspekty.

Otwierając tę konferencję w murach Uniwersytetu, którego Patronem jest Prymas Tysiąclecia serdecznie dziękuję za jej zorganizowanie. Te podziękowania składam na ręce ks. bp. prof. A. Dziuby, dyrektora Ośrodka Dokumentacji i Studiów nad Osobą i Nauczaniem Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Dziękuję wszystkim referentom. Dziękuję wszystkim którzy przyjęli zaproszenie na konferencję i są z nami.

Życzę Państwu owocnych obrad.